Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 174 (4810)
СРЕДА
СЕНТЯБРИИН
5
1945 он

Сэн 20 мүнгэ

Минии хүндэтэ Эсэгэ ороной эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл, таанарые агуухэ илалтаар, дайн сэрэгые амжалтатайгаар дүүргэһэн, бухы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоһон ябадалаар амаршалнаб!

И. СТАЛИН.

Арад зондо нүхэр И. В. Сталинай хандалга

Нүхэдүүд!

Эсэгэ оронойимнай эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл!

Мүнөөдэр, сентябриин 2-то, Япониин гүрэнэй ба сэрэгэй түлөөлэгшэд үгэ дуугүй капитуляциин акт дээрэ гараа табиба. Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдээр уһан далайнууд болон хуурай газар дээрэ хяа бута сохигдоһон ба бүхы талаһаан хүреэлэгдэһэн Япони хадаа диилдэһэн дээрэ бэеэ мэдэрэжэ, буу зэбсэгээ хуряаба.

Дэлхэйн мүнөөнэй дайнай урдахана дэлхэйн фашизмын ба дэлхэйн агрессиин хоёр гуламта бии болоһон юм: Германи—Баруун тээ ба Япони—Зүүн тээ. Тэдэнэр лэ дэлхэйн хоёрдохи дайн сэрэгые үүдхэжэ һүжэрөөһэн байна. Тэдэнэр лэ хүн түрэлтэниие ба эдэнэй хүгжэлтэ соёлбосоролыень хосоролгын түйлдэ хүргэһэн байха юм. Дэлхэйн агрессиин Баруун тээхи гуламта хадаа дүрбэн һарын саада тээ усадхагдаһан байна, тэрэнэй эсэстэ Германи капитулироваалха баатай болоһон юм. Тэрэнэй һүүлээр дүрбэн һара болоод байхада дэлхэйн агрессиин Зүүн тээхи гуламта усадхагдаһан байна, тэрэнэй эсэстэ Германиин гол союзнигаа болохо Япони капитуляциин акт дээрэ гараа табиха мүн лэ баатай болобо.

Энэ хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай эсэс ерэбэ гэһэн удхатай.

Мүнөө бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалда шухала хэрэгтэй условинууд түйлагдажа абтаба гэжэ хэлэхэ аргатай болобобди.

Японско булимтарагшад гансахан манай союзнигуудта—Хитад, Америкын Холбоото Штадууд, Великобританида гарза гай хэһэн тэды бэшэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр мүн манайшье орондо айхабтар ехэ гарза хохидол ушаруулһан байна. Тиимэ тула бидэнэр Япониһоо үшөө өөрын тусгаар нэхэбэритэй байнабди.

Япони болбол манай орондо эсэргүү өөрынгөө агрессиие үшөө 1904 ондо ород-японско дайнай үедэ эхилһэн байна. 1904 оной февральда, Япони Росси хоёрой хоорондо хэлсээнэй боложо үшөө үргэлжэлһөөр байхадань, Япони болбол хаанта правительствын һула байһаниие һамбаашалжа, манай орондо гэнтэ ба хорото муухайгаар, дайн сэрэгые соносхонгүйгөөр, добтолжо, ородой нэгэ хэдэн сэрэгэй корабльнуудые жагсаалһаань гаргаад, тэрээгээрээ өөрынгөө флодто таатай зохид байдалые байгуулхын тулада Порт-Артурай районд байһан ородой эскадрые атаковалһаниинь мэдээжэ. Тиин, тэрэ хадаа үнэхөөрөөшье Россиин эрхим зэргын сэрэгэй гурбан корабльнуудые жагсаалһаань гаргаһан юм. Тэрэнэй һүүлээр 37 жэл болоод Япони хадаа тэрэ хорото муухай аргаяа Америкын Холбоото Штадууд тушаа тон тиимээр лэ дабтажа, 1941 ондо Пирл-Харбортахи Америкын Холбоото Штадуудай уһан-сэрэгэй баазада добтолон, энэ гүрэнэй хэдэ хэдэн линейнэ корабльнуудые жагсаалһаа гаргаһаниинь тэмдэглэлтэй байна. Тиихэдэ Японитой хэһэн дайнда Россиин диилдэһэниинь мэдээжэ. Харин Япони хадаа хаанта Россиин диилдэлгые һамбаашалжа, урда Сахалиниие Россиһаа таалжа абахын, Курильска аралнууд дээрэ батаар тогтожо ба тиигээр байхада Зүүн тээ океанда манай ороной гараха бүхы үүдэнүүдые—тиимэ болохолоороо, мүн советскэ Камчаткын ба советскэ Чукоткын портнуудта ороха бүхы үүдэнүүдые суургалжа хааха гэһэн байна. Япони болбол Россиин бүхы Алас Дурна зүгые тэрээнһээ һалгаан таһалжа абаха гэһэн зорилго урдаа табиһаниинь элитэ байгаа.

Манай орондо эсэргүү Япониин хэжэ байһан булимтаралгын ябуулганууд энээгээр хизаарлаһан бэшэ юм. 1918 ондо, манай орон дотор советскэ байгуулалтын тогтоһоной һүүлээр, Япони болбол тэрэ үедэ советскэ орондо Англи, Франци, Америкын Холбоото Штадуудай харшан зангаар хандадаг байһыень һамбаашалжа ба тэдээндэ түшэглэжэ,—манай орондо дахин добтолһон, Алас Дурна зүгые эзэмдэһэн ба дүрбэн жэл соо манай арад зониие тамалһан, советскэ Алас Дурна зүгые дээрмэдэһэн байна.

Энэншье баһа булта бэшэ. 1938 ондо Япони болбол Владивостогые хүреэлхэ гэһэн зорилготойгоор Хасан нуурай оршондо, Владивосток шадар, манай орондо дахин добтолһон байна, мүн удаадахи жэлдэнь Япони болбол советскэ газар дээрэ шургажа ороходо, манай сибирскэ түмэрхэргын магистралиие таһа татаха ба Алас Дурна зүгые Россиһаа таһалха зорилготойгоор баһа ондоо газарта, Монгол Арадай Республикын районд, Халхын-Гол шадар өөрынгөө добтолгые дабтаһан байна.

Зүгөөр, Хасанай оршондо ба Халхын-Голдо хэһэн Япониин атакануудые советскэ сэрэгүүд усадхажа, японтониие ехэхэн гутамшаг муухай байдалда оруулһан юм. 1918—22 онуудай японско сэрэгэй интервенци мүн лэ адли амжалтатайгаар усадхагдажа, японско эзэмдэгшэд манай Алас Дурна зүгэй районуудһаа хобхо сохигдоһон байгаа. Гэбэшье 1904 ондо ород-японско дайнай үедэ ородой сэрэгүүдэй диилдэһэн ябадал хадаа арад зоной сэдьхэл бодолдо хүшэр хүндэ дурасхал үлөөһэн байгаа. Тэрэнь манай орондо хара муухай тэмдэг болоһон байха юм. Манай арад зон хадаа Япониин бута сохигдогдохо ба тэрэ тэмдэгэй үгы хэгдэхэ үдэр ерэхэ юм гэжэ этигэжэ ба хүлеэжэ байгаа. Бидэнэр, хуушан үеын хүнүүд болбол энэ үдэрые дүшэн жэл соо хүлеэһэн байнабди. Тиин, энэ үдэр ерээ. Мүнөөдэр Япони хадаа диилдэһэн дээрэ бэеэ мэдэрэжэ, үгэ дуугүй капитуляциин акт дээрэ гараа табиба.

Энэ хадаа урда Сахалин ба Курильска аралнууд Советскэ Союзда гэдэргээ орожо, энээнһээ хойшо тэдэнэр Советскэ Союзые океанһаа таһалха зэбсэг бэшэ ба манай Алас Дурна зүгтэ японско добтолго хэхэ бааза бэшэ, харин океантай Советскэ Союзай сэхэ холбоотой байха зэбсэг ба японско агрессиһээ хамгаалха манай ороной бааза болохо гэһэн удхатай.

Манай советскэ арад илалтын хэрэгэй тулада хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаба. Бидэнэр хүндэ хүшэр жэлнүүдые тэсэжэ гараабди. Теэд мүнөө бидэнэр илаабди гэжэ хүн бүхэн хэлэжэ шадаха байна. Энээнһээ хойшо Баруун тээ немецкэ добтолгын ба Зүүн тээ японскэ добтолгын аюулһаа манай Эсэгэ орониие аршалагдаһан дээрэ тооложо шадаха байнабди. Бүхы дэлхэйн арад зоной үни удаан хүлеэһэн эб найрамдал ерэбэ.

Минии хүндэтэ Эсэгэ ороной эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл, таанарые агуухэ илалтаар, дайн сэрэгые амжалтатайгаар дүүргэһэн, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоһон ябадалаар амаршалнаб!

Япониие илажа гараһан Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай, Хитадай ба Великобританиин зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ алдар соло!

Манай Эхэ ороной нэрэ ба хүндые хамгаалһан манай дальневосточно сэрэгүүд ба Номгон далайн уһан-сэрэгэй флодто алдар соло!

Манай агуухэ арадта, илагша-арадта алдар соло!

Манай Эхэ ороной нэрэ түрэ ба илалтын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнуудта хэтэ мүнхын алдар соло!

Манай Эхэ орон һалбаран мандажа байхань болтогой!

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Улаан Армиин сэрэгүүдтэ ба Уһан-Сэрэгэй Флодто

1945 оной сентябриин 2-то Токиодо Япониин түлөөлэгшэд японско зэбсэгтэ хүсэнүүдэй үгэ дуугүй капитуляци хэһэн тухай акт дээрэ гараа табиба.

Һүүлшын агрессор—японско империализмда эсэргүүсэжэ, манай союзнигуудтай хамта советскэ арадай хэһэн дайн сэрэг хадаа илалтаар дүүрэбэ. Япони бута сохигдожо, капитулироваалба.

Нүхэд арми ба флодой улаанармеецүүд, улаанфлотецүүд, сержантнууд, старшинанууд, офицернууд, генералнууд, адмиралнууд ба маршалнууд, Японидо эсэргүү дайнай илалтаар дүүрэһэнтэй дашарамдуулан таанарые амаршалнаб.

Япониие илаһан ябадалые тэмдэглэжэ, мүнөөдэр, сентябриин 3-да, Япониие ИЛАҺАН ҺАЙНДЭРЭЙ үдэртэ 21 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол энэ илалтые түйлаһан эрэлхэг баатар Улаан Армиин сэрэгүүдтэ ба Уһа-Сэрэгэй Флодой корабльнууд ба частьнуудта гурбан зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хорин дүрбэ дахин артиллериин буудалга хэжэ Эсэгэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ.

Манай Эхэ ороной нэрэ түрэ ба илалтын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнуудта хэтэ мүнхын алдар соло!

Манай Улаан Арми ба Уһан-Сэрэгэй Флот хүгжэн мандажа байхань болтогой!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Генералиссимус И. СТАЛИН.

1945 оной сентябриин 3. № 373.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй УКАЗ

Сентябриин 3-ые Япониие илаһан һайндэр болгон соносхохо тухай

Япониие илаһан ябадалые тэмдэглэжэ, сентябриин 3 хадаа бүгэдэарадай баярай үдэр—Япониие илаһан һайндэр гэжэ тоолохо.

Сентябриин 3-ые хүдэлмэрилхэгүй үдэр гэжэ тоолохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной сентябриин 2.

СССР-эй Совнаркомдо

Сентябриин 3-ые Япониие илаһан һайндэр болгон соносхохо тухай Верховно Соведэй Президиумэй Указтай зохилдуулан СССР-эй Совнарком болбол 1945 оной сентябриин 3-ые хүдэлмэрилхэгүй үдэр болгон тоолохо гэжэ тогтообо.

* * *

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол энэ оной сентябриин 3-да бүгэдэарадай ехэ баярай үдэр—Япониие илаһан һайндэрэй үдэртэ өөрынгөө гэр байшангууд дээрэ Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай гүрэнэй тугуудые мандуулха гэжэ советскэ гүрэнэй бүхы эмхи зургаануудта дурадхаба.

Агуухэ илалтын хүндэлэлдэ

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективүүд сентябриин 3-ай үглөөгүүр «Локомотив» гэжэ спортивна обществын стадионой талмай дээрэ эмхитэй түрүмтайгаар сугларба. Эндэ 1.500 гаран хүн хабаадалсаа. Коллективүүдэй дунда большевистскэ парти ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд ба Улаан тугууд, лозунгнууд олоор намилзана. Коллективүүдэй түрүү зэргэдэ ябагшад арадуудай агуухэ вождь нүхэр Сталинай портредые барижа ябанад.

Үглөөнэй 9 часта агуухэ илалтада зорюулагдаһан митингые түмэрзамай узелай партийна комитедэй секретарь нүхэр Воронов нээхэ зуураа, тэндэ хабаадалсагшадые арад бүгэдын агуухэ илалтын үдэрөөр дашарамдуулан амаршалхадань. тэндэ байгшад нэрьемэ альга ташалгаар ба «Ура» хашхаралдан угтабад.

Һүүлээрынь ВКП(б)-гэй райкомой секретарь нүхэр Свешников болбол арад зондо агуухэ Сталинай хандаһан үгые тодо һоноороор уншажа үгэхэдэнь, митингдэ хабаадалсагшад угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаад, нэрьемэ альга ташалгануудаар энэ түүхэтэ үгые угтаһан байна.

—Бүхы дэлхэй дээрэ үни удаан сагай эб найрамдалай ба хүхюун сэнгэлиг хүгжэлтын саг ерэбэ. Энэ түүхэтэ үдэрые бидэнэр һанаа амархан хүлеэжэ байгаагүйбди. Энээниие түйлахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа, арюун нангин Эхэ оронойнгоо сэрэгэй ба экономическэ хүсэ шадалые дээшэлүүлхын түлөө үгэжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа угтаабди,—гэжэ паровозно депогой стахановец нүхэр Киселев мэдүүлхэ зуураа митингдэ хабаадалсагшадые саашадаа улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхые уряалба. Мүнөө дайн сэрэгэй һүүлшын гуламтань усадхагдаад байхада имагта стахановска методээр ажаллахые уряалба.

Түс митинг дээрэ угаалгын цехын комплексно бригадын бригадир нүхэр Панченко, ВЛКСМ-эй Улан-Удын городской комитедэй секретарь нүхэр Фролов, вагонно-заһабарилгын пунктын модошо дархан, стахановец нүхэр Окладников гэгшэд үгэ хэлэжэ, түмэрзамай транспортын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдые стахановска методээр хүдэлмэрилхые уряалба.

—Мүнөө жэлдэ һуралсалай жэлые бидэнэр илалтын үдэрөөр дашарамдуулан, хүхюун сэнгэлиг үдэртэ эхилээбди. Тиимэһээ бүхы залуушуулые һуралсалай жэлые эрхимээр дүүргэхые уряалнаб,—гэжэ 64-дэхи эрэмүүлэй һургуулиин һурагша нүхэр Шатанов хэлэбэ. Митингдэ хабаадалсагшад шэнэ-шэнэ уялгануудые абабад.

Ив. НИКОЛАЕВ.

Советскэ Информбюроһоо

Сентябриин 1-эй оперативна мэдээн

Сентябриин 1-эй туршада 2-дохи ДАЛЬНЕВОСТОЧНО фронтын сэрэгүүд Номгон далайн флодой корабльнууд ба частьнуудтай хамта ябуулгаяа хэжэ, Курильска аралнуудай урдахи булэгһөө КУНАШИРИ ба СИКОТАН-ДЗИМА гэжэ аралнуудые эзэлээд, энээгээрээ Курильска бүхы аралнуудые японско сэрэгүүдһээ сэбэрлэхэ ябадалые дүүргэбэ.

Августын 31-эй туршада манай сэрэгүүдтэ 13.000 японско солдат ба офицер болон 5 генерал плендэ оробо.

СОВИНФОРМБЮРО.

Сентябриин 2-ой оперативна мэдээн

Алас Дурна зүгтэ шухала хубилалтанууд болоогүй.

Сентябриин 1-эй туршада манай сэрэгүүдтэ 8.000 японско солдат ба офицер болон гурбан генерал плендэ оробо.

СОВИНФОРМБЮРО.

Колхознигуудай харюу

Агуухэ Сталинай хандалга тухай мэдээсэл Байкало-Кударын аймагай бүхы колхозуудаар сахилгаан мэтэ түргэнөөр тараба. Тэрэ дары бүхы колхоз, бригада, фермэ, гүүртэнүүдээр олон зоной хабаадалгатай митингнууд үнгэргэгдөө. Тэрэндэ хабаадагшад түүхэтэ Илалтые жэшээлэшэгүй ехэ баяраар угтажа, шэн зоригто Улаан Арми ба агуухэ Сталинаа улам энхэрэгээр хүреэлэн, оронойнгоо саашанхи хүгжэлтые бүри бэхижүүлхын тулада юугээшье гамнахагүй байһанаа үнэн үгэнүүдээр тангариглабад.

«Октябрь» колхоздо үнгэргэгдэһэн митингын һүүлээр поли дээрэхи ажалайнь бүтээсэ хараа байса дээшэлбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай инвалид Семён Николаевич Белоусов гэгшэ жаткаар хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэй 4 гектарай орондо үргэлжэ 5 га хадана. Хэһэн хүдэлмэриинь шанарые колхозой комисси эрхим гэжэ тоолодог юм. Тэрэшэлэн таряа боодог колхознигууд Лоскова, Тугаринэ ба бусад Илалтада харюу болгон үдэрэй 60 бухал һайн шанартайгаар боожо, бүгэдэндэ үлгэр жэшээ харуулнад.

Тэрэшэлэн аймагай бусад артельнуудаар эдэ үдэрнүүдтэ ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйладаг колхознигуудай тоо нилээдгүй олошоро.

Япониин капитуляци тухай акт дээрэ гар табилга

ТОКИО, сентябриин 2. (ТАСС). Мүнөөдэр токийска сагаар 10 час 30 минутада Токийска тохойдо ороод байһан «Миссури» гэжэ американска линкор дээрэ Япониин капитуляци хэхэ акт дээрэ гар табилган болобо.

Түс акт дээрэ гар табилган болохын эхиндэ генерал Макартур гэгшэ мэдүүлгэ хэжэ, тэрээн соогоо иигэжэ хэлэбэ: «Өөрынгөө түлөөлжэ байһан гүрэнүүдэй үг заншалнуудай ёһоор үүргэ уялгануудаа дүүргэхэдээ тэсэбэритэйгээр ба үнэн зүбөөр хандаха, мүн тиихэ зуура капитуляциин условинуудые хүсэд дүүрэнээр, түргэнөөр ба нарин нягтаар бэелүүлхэ ябадалые хангахын тулада хэрэгтэй шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха тушаа өөрынгөө эрид шиидэбэри тухай мэдүүлнэб. Бидэнэр дайлалдажа байгаа гол державануудай түлөөлэгшэд болбол баярай хэлсээе баталхын тулада эндэ сугларба гээшэбди. Тэрэ хэлсээнэй ашаар эб найрамдалай байдалые һэргээн бодхоожо болохо байна. Элдэб янзын үзэл бодол ба үзэл сурталнуудтай холбоотой байһан асуудалнууд бүхы дэлхэй дээрэ болоһон тулалдаануудай газар дээрэ шиидхэгдэһэн байгаа, тиимэ тула үргэнөөр шүүмжэлэн хэлсэгдэхэгүй байна».

Тэрэнэй һүүлээр генерал Макартур капитуляциин акт дээрэ гараа табигты гэжэ японско түлөөлэгшэдтэ дурадхана. Тэдэнэрэй энэ акт дээрэ гараа табиһанайнь һүүлээр, тэрээн дээрэ генерал Макартур өөрөө гараа табина, удаань Хитадай, Нэгэдэмэл Королевствын, СССР-эй, Австралиин, Канадын, Франциин, Голландиин ба Шэнэ Зеландиин түлөөлэгшэд тэрэ акт дээрэ гарнуудаа табинад.

Япониин капитуляци тухай акт дээрэ гар табигдаһанай һүүлээр президент Трумэнэй үгэ Вашингтонһоо радиогоор дамжуулагдаба.

Капитуляциин гар табилга хадаа 45 минута соо үргэлжэлжэ, генерал Макартур ба адмирал Нимиц хоёрой үгэ хэлэлгээр дүүрэбэ.

Уласхоорондын арсалдаануудые болиулха ба тэдэниие амгаланаар шиидхэхэ гэһэн урдын бүхы һэдэлгэнүүд амжалта олоогүй байжа, дайн сэрэгэй хүндэ хүшэр шалгалтанууд хэгдэһэн байха юм гэжэ генерал Макартур дүүргэхэ дээрээ хэлэбэ. Мүнөө үедэ дайнай түйлай ехэ һандарал хохидол хэдэг болоһон ябадал хадаа дайн сэрэг огто хэхэгүй гэжэ эринэ. Бидэнэртэ һүүлшын аргаболомжо олдобо гээшэ. Хэрбээ мүнөө үедэ эрхим ба эгээл үнэн зохид системые байгуулаагүй хадаа бидэнэр хосорхо байнабди.

Адмирал Нимиц өөрынгөө үгэ соо иигэжэ хэлэбэ: «Бүхы дэлхэйн эрхэ сүлөөдэ дуратай арадууд илалтаар баярлажа, манай нэгэдэмэл хүсэнүүдэй түйлалтануудаар омгорхожо байна. Япониин урда табиһан амгалан байдалай условинуудые бодото хэрэг дээрэнь Нэгэдэмэл Нацануудай хэлбэришэгүйгөөр дүүргэжэ байхань шухала байна. Ажабайдалаймнай уг заншалые үгы хэхэ ябадалда зорюулһан агрессиин актнуудые саашадаа гаргахагүйн тулада хэрэгтэй хэмжээгээрынь гүрэнэйнгөө хүсые барижа байха гээшэ мүн лэ шухала байна. Мүнөө бидэнэр шэнэдхэн байгуулгын ба һэргээн бодхоолгын агуухэ зорилгодо хандажа ороо гээшэбди. Бидэнэр эдэ зорилгонуудые шиидхэхэдээ, илалта олохо ябадалтай холбоотой байһан зорилгонуудые шиидхэхэдээ гаргаһандал адли шадабаритайгаар ба зоригтойгоор ажаллаха байһанда би этигэнэб».

Агуу ехэ илалтын алдар нэрээр хуряалга дээрэ мурысөөнэй эршэ шангадхая!

Баргажанай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнарай абаһан

УЯЛГАНУУД

Бидэнэр, Баргажанай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнар болбол Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» гэжэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай хандалга бэшэгые зүбшэн хэлсээд, хүдөө ажалай продуктнуудые гүрэндөө тушааха түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба мүнөө жэлэй хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдые жэшээтэ һайнаар дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ оролсожо, өөһэд дээрээ удаахи уялгануудые даажа абанабди гэбэл:

1. Таряа хадалгые тарилгын бүхы талмай дээрэһээ хүдэлмэриин 20 үдэр соо үнгэргэхэ, ургаса хуряалгые зааханшье гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ, тиимын тулада: хадалга, боолго, сомолго болон сохилгын хоорондо забһар гаргахагүй. Бүхы талмай дээрээ колоснуудые суглуулха. Ороо̄һото культурануудые сохихо ябадалые хадалгын эхилһээр 5 үдэр болохотой хамта эхилхэ ба октябриин 25-да дүүргэхэ.

Хуряалга дээрэ ажалай жаяг заршамые хатуугаар сахижа, хуряалгын хүдэлмэридэ бүхы ажал хэжэ шадаха колхознигуудые хабаадуулха ба тэдэнэй барандаа нормоо дүүргэхэ ябадалыень хангаха. Таряахуряалгын бүхы машина зэмсэгүүдые хүдэлмэридэ оруулха ба тэрэниие бүрин түгэс ашагтайгаар хэрэглэхэ.

Сентябриин 5-да 300 гектар талмай дээрэ эрхим һайн шанартайгаар намарай тарилга хэхэ. Октябриин 1-дэ намарай пар хахалха түсэбөө дүүргэхэ.

2. Таряа тушааха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид гү, али байгша оной октябриин 15-да дүүргэхэ, мүн тэрэшэлэн хүдөө ажалай бусад продуктнуудаар гүрэнтэеэ правительствын тогтооһон болзорнууд соо тоосохо.

3. Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэй дүүргэлтые хангаха. Октябриин 15 хүртэрхи болзор соо малай байрануудые заһабарилха ба шэнээр бариха хүдэлмэриие дүүргэжэ, нийтын малые дулаан ба садхалан үбэлжэлгөөр хангаха.

Ургаса хуряалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэжэ ба гүрэндөө тушааха хүдөө ажалай продуктнуудые болзорһоонь урид дүүргэжэ, манай инаг Эхэ ороной экономическа хүсэ шадалые саашадань бүхэжүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубиие оруулая.

Манай социалистическэ Эхэ орон ба героическа советскэ арад мандаха болтогой!

Манай хүндэтэ вождь ба багша, колхозно таряашадай хани нүхэр агуу ехэ Сталинда алдар соло!

Баргажанай аймагай бүхы колхозуудта ба МТС-тэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталагдаба.

Түнхэнэй аймагай, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ һү тушаалгын түсэбые амжалтатай һайнаар дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Барбаков тушаагдаха һүнэй шанарые шалгажа байна.

О. Зенкиин фото.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР ТАРЯАХУРЯАЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной сентябриин 1.

Аймагууд	Ороо̄һото культуранууды хадаха түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Тарбагатайн	34,9
Иволгын	33,4
Кяхтын	33,4
Байкало-Кударын	33,1
Кабанскын	32,1
Прибайкальска	29,0
Сэлэнгын	28,7
Курумканай	27,1
Бичурын	26,9
Кударын	26,9
Түнхэнэй	25,6
Торийн	24,7
Мухаршэбэрэй	23,7
Заиграйн	19,6
Зэдын	19,4
Баргажанай	18,4
Закаменай	13,7
Хэжэнгын	7,9
Хориин	6,3
Хойто-Байгалай	3,6
Яруунын	3,0
Хамта:	24,0

Мурысөө үүсхэгшэд уялгаяа дүүргэжэ байна

Таряахуряалга болон хүдөө ажалай продуктнуудые гүрэндэ тушаалгые богони болзор соо дүүргэхэ уялгануудые абажа республикын бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудта хандалга гаргаһан Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозойхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, хэхэ ажалаа бүтээжэ байна.

Дүүрэн бэшэ мэдээгээр дээрэхи колхоз 600 гаран гектар колосто культурануудые хадаһан байха юм. Колхозой членүүд таряахуряалга дээрэ үдэр ерэхэ бүри үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйланад. Таряанажалай хоёрдохи бригада артель соогоо иланхай. Тус бригада 250 шахуу гектар таряа эрхим шанартайгаар хадаһан байна. Бригадые хүтэлбэрилэгшэ Н. Назаров колхознигуудай жаяг заршам ба ажалай эмхидхэл шангаар табижа шаданхай.

Жаткын машинистнууд Максимов Алексеев хоёр гурбан гектарай орондо үдэр бүри 7 га хадана. Тэрэшэлэн таряа гараар хадагшад Пилатова, Леонова ба бусад 0,70 гектарай орондо 1,40 га хадажа үдэр бүри хоёр нормо дүүргэнэ. Таряа боогшод Алексеева, Леонова гэгшэд таряахуряалгада ороһонһоо хойшо саг үргэлжэ 80 бухал хүртэр боожо ябана. Эдэнэрэй нормонь үдэрэй 37 бухал юм.

Тус колхозойхид гараар халаха таряагаа дүүргүүтэйхэн байна. Үлөөшэ таряанайнь ехэнхи хуби комбайнаар хуряагдаха юм.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Уялганууднай иимээр дүүргэгдэжэ байна

Манай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд Мухаршэбэрэйхидэй үүсхэлээр Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ оролсоходоо таряахуряалгые агротехническа эрхим болзорнуудта шиидхэжэ, гүрэнтэйгөө түргэн тоосохо, тодорхойлбол ороо̄һото культурануудай хадалгые сентябриин 15 болтор, таряа сохилгые ноябриин 5 хүртэр, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө октябриин 20-һоо оройтонгүй болзорһоонь урид ба МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натуротүлбэриие колхоз бүхэнөөр энэ болзорто, овощь, хартаабха болон малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушаалгаяа ноябриин 1 болтор дүүргэхэ мэтын бодото уялгануудые абаа һэн.

Тиигээд байхадаа энэ харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые хараалһан болзорнуудтаа эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө колхоз, МТС-үүдэй ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, хүдэлмэришэ хүсые үйлэдбэри дээрэ тааруулан хубаарилха талаар нилээдгүй оролдолго хэрэгтэй болоһон байна. Колхоз ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ба партиина эхин организацинууд бии байгаа хүсэ шадалаа хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ элсүүлжэ, тэдэнэрэй хамаг шадабариие хэрэглэхын түлөө эртэнһээ хойшо оролдоһон байха юм.

Августын 30-ай мэдээгээр аймагай колхозууд 5.323 гектар хадажа, түсэбөө 30 процент болгоһон, гүрэндэ 4.200 центнер таряа тушааһан байна. Таряахуряалгада хаһа соонь эмхитэйгээр ороһон колхозууд түрүүшын үдэрнүүдһээ захалаад хүдэлмэреэ хурдан темпээр ябуулна. Тэдэ колхозуудай полевой хүдэлмэринүүд үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ, шэнэ ургасын таряа гүрэндэ таһалгаряагүйгөөр тушааха арга олгоно.

«Улаан Оронго» колхоз хуряалгын бүхы хүдэлмэринүүдые бодотоор эмхидхэһэнэй ашаар гүрэнтэйгөө амжалтатайгаар тоосожо байна. Тус колхоз 900 центнер эрхим шанартай таряа бэлэдхэлэй пунктда тушаажа, августын түсэб саг соонь дүүргээ. Тэрэшэлэн ургаса хуряалгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байһан Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ артель гүрэндэ 800 центнер таряа оруулаад, саашадаа амжалтатайгаар үргэлжэлүүлжэ байна.

Мүн «Мартын 8», XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд таряахуряалгын хүдэлмэри бараг һайнаар эмхидхэнхэй.

Машинно-тракторна станцинуудай түрүү тракторист, комбайнер ба бусад бэедээ абаһан уялгануудаа бодотоор дүүргэхын түлөө колхозуудай полевой хүдэлмэринүүдтэ эршэмтэйгээр хабаадалсажа байна. «Улаан Оронго» колхозой хуряалгада ябажа байһан Саянтын машинно-тракторна станциин комбайнер нүхэр Линхобоев үдэр бүри 13—15 гектар хүртэр һайн шанартайгаар хадана. Энэ нүхэр түрүүшын үдэрнүүдтэ 120 га хуряаһан байна. Мүн комбайнернууд Раднаева, Зодбоева гэгшэд үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйланад. Эдэнэр таряахуряалгада ороһоор түрүүшынхинь—80 га, удаадахинь —70 га хуряаһан байха юм. Иволгын МТС-эй түрүү комбайнер Дашинимаев «Коминтерн» колхоздо 100 гаран га хуряаба.

Полевой хүдэлмэридэ хабаадажа байһан колхознигууд ургаса хуряалгаяа түргэн дүүргэжэ, гүрэндэ эрхим шанартай таряа оруулхын түлөө булта̄даа мурысөөд, абаһан уялгануудаа бэелүүлхын түлөө унтаха нойргүйгөөр тэмсэнэд. Калининай нэрэмжэтэ колхозой членүүд ургасаяа үсөөн хоног соо гээлгэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахын зорилгоор, үглөөнэй харанхыһаа үдэшын харанхы хүртэр полиһоо бусажа ороногүй. Таряа боогшод Агафья Трифонова, Акулина Гордеева, Анастасия Гордеева ба бусад байгуулагдаһан нормонуудаа үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Мүн жаткын машинистнууд Белоконнев, Доржиева, Блаженко ба бусад 3,5 гектарай орондо үдэрэй 4—4,5 га хүртэр хададаг байна.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз молотилкаяа хүсэд хэрэглэжэ, таряа сохилгые һаадгүйгөөр ябуулжа байха юм. Молотилкын машинист Михалев 130 гаран гектарай таряа сохиһон байна. Тэрэшэлэн тус колхозой бусадшье членүүд нилээдгүй дэбжэлтэтэйгээр ажаллана.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ, «Авангард» ба бусад колхозууд байгуулагдаһан графигаа дүүргэдэг болоһон байна. Тэрээнтэй хамта эдэ колхозуудаар ажалай бүтээсэ ба шанар дээшэлээ.

Аймагай колхозууд таряахуряалгатай нэгэн доро намарай тарилга хэхэ, үбһэхуряаха, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые һаадгүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. «Осоавиахим» колхоз ургаса хуряалгатай нэгэн доро ябуулжа, намарай тарилга хэхэ түсэбөө дүүргээ.

Хүдөө ажалай эдэ мэтын шухала кампанинуудые саг болзор соонь үнгэргэхэ хэрэгтэ агитационно-нийтын хүдэлмэри угаа ехэ үүргэтэй гэжэ мэдэһэн колхозууд энээниие һайнаар табижа шаданхай. Энээндэ үльгэр жэшээ болгон Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозые харуулмаар байна. Тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ Дамбаев, партийна организациин секретарь Ганжуров гэгшэд хүдэлмэриин шадал абаха бүхы колхознигуудаа таряахуряалгада элсүүлжэ шадаа. Тиихын тулада эдэнэр колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри онсо һайнаар табиһан байха юм. Энэ колхозой таряахуряалгын бригада бүхэнөөр агитаторнууд уншалга, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, колхозник бүхэниие Алас Дурна зүгтэ Улаан Армиин туйлаһан агуу ехэ илалтанууд болон тылдэхи ажал хүдэлмэритэй танилсуулдаг байна. Мүн бригада бүхэнөөрынь дайшалхы хуудаһан, ханын газетэнүүд гаргагдажа, тэндэ түрүүшүүлэй дүршэл шадабари үргэнөөр харуулагдадаг ба ажалда һаад тубэг тохёолдуулагшад эрид шангаар шүүмжэлэгдэдэг юм. Бригада, звено ба колхознигуудай дундахи социалистическэ мурысөөн бодотоор хүтэлбэрилэгдэдэг, тэрэшэлэн саг соогоо дүнлэгдэжэ Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэдэг байна. Имагтал агитационно хүдэлмэриин һайнаар табигдаһанай ашаар дээрэхи колхоз хуряалгаяа хаһа соонь үнгэргэжэ байха юм.

Таряахуряалга, гүрэндэ тушаалгануудые үсөөн хоног соо эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ оролсожо, Улаан Арми ба Эхэ орондоо улам ехэ эдеэ хоол үгэхын түлөө бүхы хүсөөрөө эрмэлзэжэ байһан манай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд поли дээгүүр үшөө эршэмтэйгээр ажаллажа, абаһан уялгануудаа хаһа соонь дүүргэхэ байһаниинь һэжэггүй.

Д. ЖАЛСАБОН, ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой секретарь.

Хуряалгын шанар муу

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Зэдын олонхи колхозууд ургаса хуряалгые хожомдуулжа байһан мүртөө таряа гээхэ ябадал гаргана. Зарим колхозууд хуряалгын шанарые сахингүй поли дээрэ хадагдаагүй таряа ба олон колос үлөөнэ. «Улаан Үшөөтэ» колхоз эхилхэһээ хойшо илангаяа ехэ таряа гээжэ байха юм. Жаткаар хуряаһан полиин га бүридэ хадагдаагүй үлэһэн таряан бии. Жэшээлхэдэ, дунда зэргээр нэгэ гектарта аяар 38 килограмм таряан орхигдоһон байба. Жаткаар ба комбайнаар хуряаһан полиин 54 гектарта 1.544 килограмм таряа үлэһэниинь элирээ.

Комбайнер Цыренжапова гэгшэ таряа гээхэ ябадалтай тэмсэнгүй хуряалгада ханамжагүйгөөр хабаадана. Теэд, Үшөөтэйн машинно-тракторна станциин директор комбайнер Цыренжаповагай харюусалгагүй ябадалые мэдэжэ байһан болобошье тэсэжэл байхань гайхалтай.

Тэрэшэлэн «Улаан Үшөөтэ» колхозой хүтэлбэрилэгшэд таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряаха хэрэгтэ бүхы колхознигуудаа элсүүлэнгүй, гүрэндэ таряа тушааха тэсэбөө болошогүйгөөр унжагайруулжа байха юм.

С. ЗОДБОЕВ.

Уһа хааха даамба бариха хүдэлмэриие болзорһоонь урид дүүргэе!

Уһа хааха даамба бариха хүдэлмэри эхилһээр һара хахад болоо. Манай городой арад зон болбол тус барилгада эдибхитэйгээр хабаадалсахые уряалһан БМАССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй обкомой хандалга бэшэгые угаа хүнгэтэйгөөр угтажа, энэ хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа байна. Даамба барилгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ городой арад зон олоороо хабаадалсаха зуураа даалгабарита нормоёо холо үлүүлэн дүүргэнэд.

Тус барилга дээрэ үдэрэйнгөө нормые һайн шанартайгаар дүүргэһэн коллективүүдтэ барюулагдахаар бии болгогдоһон барилгын дирекциин вымпелые абаха зорилготойгоор городой районуудай хоорондо социалистическэ мурысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг стахановецуудай тоо олошорно. Даамба барилгын хүдэлмэри дээрэ үйлэдбэриин процессые үргэжүүлэн нарижуулжа, даалгабарита түсэбөө дүүргэхэ талаар үндэр показательнуудые туйлахын түлөө олонхи коллективүүд тэмсэдэг болобо.

Үнгэрэгшэ үедэ даамба барилгын хүдэлмэри дээрэ большевистскэ жэшээ харуулдаг патриодууд олошоронхой. Эдэнэрэй нэрэ хадаа даамба бариһан ябадалай түүхэдэ хэтэ мүнхэдөө оруулагдаха байна. Даамба барилга дээрэ жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлагшад Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнэ.

БМАССР-эй осоавиахимай Центральна Совет, Байкалорыбтрест, Бурмонторг, Хэлхээ холбооной Управлени, Мясокомбинат, НКВД, Автоуправлени болон бусад хэдэн эмхи-зургаануудай коллективүүд энэ хүдэлмэри дээрэ эрхим жэшээ харуулба.

Даамба барилга дээрэ үндэр показательнуудые харуулжа, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлагшад манай социалистическэ городые гоё һайхан ба болбосон байдалтай болгохо ябадалай түүхэдэ багтаха байна. Жэшээлхэдэ, С. Н. Трусов, Н. Н. Перфильев, В. П. Попова, Р. С. Корубух, Солдатов болон бусад Городской районой коллективүүд соо шалгаржа гараба.

Стахановецууд—нүхэд Шестакова, Хорина, Ильясова, Иванова, Спиридонов, Семенова гэгшэд Пригороднэ районой коллективүүд соо шалгаржа гараа. Ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг стахановецууд—нүхэд Старикова, Овсянникова, Шелонкиен, Логырская гэгшэд Железнодорожно районой коллективүүд соо шалгарба. Нүхэд Черных, Богомозова ба бусад Заводской район соо шалгарбад.

Даалгабарита түсэбөө эрхим һайн шанартайгаар дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн коллективүүдтэ барюулагдахын түлөө ажалшадай депутадуудай городской Соведэй Исполкомой ба ВКП(б)-гэй Улан-Үдын городской комитедэй дамжуулгын Улаан туг бии болгогдоһонһоо хойшо, энээниие абахын түлөө тэмсэл коллективүүдэй дунда үшөө үргэдэбэ. Энэ хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа байһан городой арад зоноой тоо олошоржо байха юм.

Мүнөө тус дамжуулгын Улаан тугые Улан-Үдэ городой Городской районой коллективүүд абаад байна. Юундэб гэхэдэ, энэ районой партийна, советскэ, комсомольско болон профсоюзна организацинууд даамба барилгын хүдэлмэри дээрэ районойнгоо ажалшадые олоор хабаадуулжа шадахаһаа гадна, даалгабарита түсэбөө холодоо үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Тус районой ажалшад энэ хүдэлмэри дээрэ эмхитэй гуримтайгаар хүдэлмэрилжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые саг үргэлжэ туйланад.

Энэ арад нийтын барилгада городой багашуул—түбхын түрүүндэ пионернүүд, тэрэшэлэн городой гэрэй эзэн эхэнэрнүүд эдибхитэйгээр оролсобо. Жэшээнь, Каландарашвили үйлсэдэ ажаһуудаг пионернүүд Иванов, Григорьев, Пластинин, Соколов болон бусадай үүсхэлээр тэндэхи пионернүүд городой үйлсэнүүдээр ашаглагдаагүй байһан шулуунуудые суглуулаад, имагта өөһэдынгөө хүсөөр 10 кубометр шулуу даамбын барилгын участок дээрэ зөөбэрилһэн байха юм.

Городской районой № 1 домоуправлениин гэр байрануудта ажаһуудаг гэрэй эзэн эхэнэрнүүд болбол городой бүхы эхэнэрнүүдые даамба бариха хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсахые уряалхаһаа гадна, өөһэдөө энэ хүдэлмэридэ үдэр тудам шахуу эдибхитэйгээр хабаадалсажа байна. Мүнөө даамба барилга дээрэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг стахановецуудай тоодо гэрэй эзэн эхэнэрнүүд нүхэд Шадрина, Николаева, Ситникова, Дорофеева ба бусад оролсонхой.

Байгша оной августын 20-до гү али хүдэлмэриин 40 үдэртэ даамба барилга дээрэ городой арад зон хабаадалсажа 13.000 ажалта үдэр соо хүдэлмэрилбэ. Энэ тоодо Городской район—6.830 үдэр, Пригороднэ район—2.130 үдэр, Заводской район—2.400 үдэр, Железнодорожно район 1.640 үдэр болоно. Энэ туршада городой ажалшадай хүсөөр иимэнүүд хүдэлмэри бүтээгдэбэ гэбэл: 5.500 кубометр газарай хүдэлмэри хэгдэбэ, 21.000 кубометр газарай хүрһэн болбосоруулагдаа. 2.400 кубометр шулуун бэлэдхэгдэбэ, 2.640 кубометр шулуун барилганууд задалагдаа.

Энээнтэй хамта ВС—1 экскаватор 14.200 кубометр газар малтаба. Энэ хадаа үйлэдбэриингөө түсэбые саг үргэлжэ 110—115 процент дүүргэдэг байгаа. Даамба байгуулха хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа, социалистическэ городоо гоё һайхан болбосон байдалтай болгохо хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадалсадаг хүнүүдэй тоо үдэр ерэхэ тудам олошоржо байна. Эндэ городой районуудай партийна, комсомольско, советскэ ба профсоюзна организацинуудай ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэһэниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Гэбэшье, даамба бариха хүдэлмэриин түрүүшын ээлжээндэ хэгдэхэ ёһотой хүдэлмэринүүд холо дүүргэгдээгүй байна. Үлэ голой эрьеые ба оёорые хатуужуулха хэрэгтэ хэдэн мянган кубометр шулуун хэрэгтэй байбашье һаа, энэ хүдэлмэри дүүргэгдээгүй байһаар. Мүн эндэ хэрэглэгдэхэ ёһотой шулуун болон бусад хэрэгсэлнүүд холо дүүргэгдээгүй байһан зандаа. Даамба барилгада хэрэглэгдэхэ зарим материалнууд городһоо холо газарнуудта бэлэдхэгдэһэн байгаа. Тиимэһээ нэгэ катер ба 100 тонной баржа дирекциин мэдэлдэ үгэхэ угаа шухала болоно. Хэдэн мянган кубометр шулуу болон бусад материалнуудые барилгын участок дээрэ уһа мульһэнэй хүртэр асарха ябадал тон харюусалгатай ба хүшэр хүндэ хүдэлмэри гээшэ. Үшар иимэһээ городой эмхи зургаанууд бидэнэй хүдэлмэридэ халуун туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Хэнэйшье мэдэһээр даамба бариха хүдэлмэриие Горкомхоз эзэн боложо барюулжа байгаа. Теэд, Горкомхоз болбол барилгада хэрэгтэй мүнгэн зөөриие саг болзор соонь һомолжо үгэдэггүй байхань угаа гайхалтай. «Главсельэнерго» конторой хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүртэр энэ хүдэлмэриин түсэбэй чертежые хэжэ үгөөгүй байһаар. Иимэ байдалые саашадаа тэсэхын аргагүй. Дээрэ дурсагдаһан дутуу дунда зүйлнүүдые ойрын үдэртэ усадхажа, даамба барилгын хүдэлмэриие урда мэтэ хурдан темпэтэйгээр ябуулха угаа шухала болоно. Һүүлэй үедэ городой зарим районуудай хүтэлбэрилэгшэд арад зоноо энэ хүдэлмэридэ гаргаха талаар анхарал оролдолгоёо һуладуулһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Партийна ба советскэ организацинууд болбол городой ажалшадай дунда нийтэ-ойлгуулламжын хүдэлмэриие үргэнөөр хэжэ, даамба барилга дээрэ хабаадалсагшадай дунда социалистическэ мурысөөнэй долгиие улам үргэдүүлжэ, энэ хүдэлмэриие болзорһоонь урид гү, али 1945 оной октябриин 15-да дүүргэжэ Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойе тэмдэглэхэ тушаа тэмсэхэ үүргэтэй.

Даамба барилгын түрүүшын ээлжээнэй хүдэлмэриие энэ болзор соо дүүргэхэ бүхы аргаболомжо бии.

К. ТЕРЕНТЬЕВ, барилгын начальник.

Шэнэһэн

Гвардиин лейтенант Дамбэ Мижитовтэ

Дүрбэн жэлэй саада тээ
Дамба шэнэһэ таряа һэн.
Самажап хээтэйнь тиихэдэ
Сухалдаад жааха абаа һэн:
„Хасуури, тополь яагаа юм,
Хэрэггүй шэнэһэншни“ гээ һэн.
„Яаха һэм, тари хамаагүй“—
Гээд, хуряахайнь хэлээ һэн.
Шэнэһээ һуулган һагсайлгаад
Шүргэ хорой баряа һэн.
„Хожом намай һануулха“ гээд
Хөөрэн мандаа байгаа һэн.
Тэрэ гэһээр мүнөө
Тэгшэ дүрбэн жэл болоол.
Самажап хээтэйнь мүнөө
һанан, һанан хөөрэнэл:
„Хожом, тэндэ, дайн соо
Ябанаб, гэжэ бэшэхэдэнь,
Энэ шэнэһэ шүргэ соо
Хэн таряаб, гэлсэхэдэнь,
Түрэһэн дүү хүбүүмни
Тариһан юм гэхэдэм,
Эзэнэйнгээ һайн ябахые
Хараал ха гэлсэгшэ һэн“.
Дамба—лейтенант зэргэтэй
Эсэгэ ороноо хамгаалаа.
Хоёр удаа наградтай,
Карпадай хэрэм датаалаа.
Агуу илалта туйлалсаад
Крым дээрэ амаралтада.
„Амараад, эмнүүлээд бусахаб“
гээд
Колхоздоо, нүхэдтөө бэшэнэ.
Илалтын дүхаряа үргэжэ,
Баатар нүхэдөө амаршалая!
Арадайнгаа ёһоор наадажа,
Баатар нүхэдөө хүндэлэе!

Цыдып ЦЫРЕМПИЛОВ.

Фельетоной орондо

„Уршаг татаһан“ Дулжама

Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Х. гэгшэ колхознигуудайнгаа 100 процент бэшэгтэ һураһан тухай аймагай гэгээрэлэй таһагые хэдэнтэ удаа найдуулһан байна. Гэбэшье, тэрэ нүхэрэй өөрынь һамган мүнөө хүртэр бэшэгтэ һураагүй ябажа ябаха юм.

(Аймагай газетэһээ).

Эдибхитэй тэрэ түрүүлэгшын
Эршэтэй шанга оролдолгоор,
Калининай нэрэмжэтэ колхозоорхин
Харанхы мунхагһаа мултараа һэн.
Аймагай гэгээрэлэй таһагта
Айладхажа хэлэхэдээ,
Үргэн колхознигууд бултаараа
Үзэгтэ һураба гэһэн юм.
Зургаа наһанһаа эхилжэ
Зуу наһатай хүртэрынь,
Бэшэгтэ һургааб,—иигэжэ
Бэшэһэн ташаһаа гэнэл лэ,
—Бултадаа манай үнеэшэд
Буруу тугалаа танидагтаая,
Хамаг гушаад үзэгүүдээ
Хараһан сагтаа түһөөлдэг...

* * *

Хамтын үргэн суглаанай
Хүсэндөө ороод байхада,
Түрүүлэгшын һамган Дулжама
Түбэгтэй юумэ гаргажархёо.
Гахай шагнал абаһандаа
Гараа табиха болоходоо,
Үзэгэй толгой холбуулхагүй
Үтэли һамган байшаба...
Х. обогтой түрүүлэгшын
Хэлэхэш үгэ олдобогүй,
Уршаг татаһан һамгаяа
Уршагад гэжэ хараба.
—Тоо бэшэгтэ һурахыемни,
Тоодоггүйхэн хүнши,—гээд,
Бултанай урда улайтарынь
Большевик ёһоор шүүмжэлбэ.
Гэртээ түрүүлэгшэ ерээд,
Гэршэгүйдээ баяртайхан,
«Уһан толгой гэргэнэйгээ»
«Ухаа оросо» ганирба.
—Олоной хэрэг хүтэлхэ
Омог сэдьхэл түрөө һааш,
Шамшье үгыгөөр колхоздо
Шадаха зонууд олон даа.
Али инженер болоод ши,
Автомашина бүтээхэл аад,
Бэшэггүйдөө һааташоод
Бэеэ намда үрөө гүш?
Үүдэн шүдэеэ унажа
Үһэеэ сайха дүтэлһэн аад,
Гэнтэ хэнээр эльбэдүүлээд
Гэгээрэхэ һобинш хүдэлдөөб?
Үзэг бэшэг мэдэхэгүй
Үтэли һохор ябаашашни,
Хододоо ударник болоходошни
Хойшо татажа байдаггүйл.
Заһабари ремонтын дүүрэжэ
Забла сүлөөтэй болходоо,
Нэгэ забдын олдоо һаань
Нэрышни табиха болгуужаб.
Үргэн манай колхознигууд
Үзэгтэ бултааран һураа гээд,
Түбэй центр газарта
Түргэн мэдээн ошонхой.

* * *

Дулжамаһаа бэшэдүүд
Дүүһан булта бэшэгтэй,
Хамтадаа гушаад үзэгүүдээ
Хараһан сагтаа түһөөлдэг.
Колхозой толгой болоһон та,
«Хүүшанай шоно» байһандаа
Холуур саагуур харадагхан
Хатуухан эрэл гээшэлтэйт?
Бэрээл һамгад бултааран
Бэшэгтэй номтой болошоо һаа,
Холо ойроһоо бэшэгүүдые
Хододоо абалсадаг болшодог гү?..

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ.**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80, зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89. сельского хозяйства—6.03 писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00433. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.